

Regelrådet är ett oberoende särskilt beslutsorgan utsett av regeringen. Rådets uppgift består av att bedöma konsekvensutredningars kvalitet med hänsyn till de effekter författningsförslaget kan få för företag.

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Näringsdepartementets promemoria Tilldelning av koncessioner för kollektivtrafik.

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning-

Innehållet i förslaget

I promemorian föreslås ändringar i lagen om upphandling av koncessioner och lagen (2010:1065) om kollektivtrafik. Förslagen till bestämmelser anges komplettera bestämmelserna i EU:s kollektivtrafikförordning om hur avtal om allmän trafik ska tilldelas, när dessa avtal är i form av tjänstekoncessioner. Förslagen anges innebära att de nationella bestämmelserna om upphandling av koncessioner som finns i 15 kap. förslaget till lag om upphandling av koncessioner ska tillämpas när avtal om allmän trafik i form av koncessioner ska tilldelas efter ett konkurrensutsatt anbudsförfarande enligt EU:s kollektivtrafikförordning. Regler om efterannonsering i förslaget till lag om upphandling av koncessioner ska emellertid inte tillämpas vid tilldelning av avtal om allmän trafik.

Vidare föreslås att en regional kollektivtrafikmyndighet inte ska få tillämpa de möjligheter som ges i EU:s kollektivtrafikförordning om att direkttilldela avtal om allmän trafik som är av mindre värde eller som avser järnvägstransporter. Förslagen innebär också att bestämmelserna om överprövning, skadestånd och upphandlingsskadeavgift i förslaget till lag om upphandling av koncessioner ska tillämpas vid tilldelning av koncessioner för kollektivtrafik.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att bestämmelserna i artikel 5.3 i kollektivtrafikförordningen ger medlemsstaterna ett visst utrymme att införa något mer detaljerade regler om hur tilldelning av koncessioner ska gå till. Det anges att det finns ett behov av kompletterande lagstiftning och att en

sådan väntas bidra till ökad tydlighet kring hur den behöriga myndigheten ska agera vid tilldelning av tjänstekoncessioner avseende kollektivtrafik och att kontroll av om tilldelningen har gått rätt till underlättas.

Regelrådet bedömer att förslagets syfte hade kunnat vara formulerat på ett tydligare sätt, men eftersom det ändå går att utläsa av formuleringar i konsekvensutredningen och i andra delar av promemorian får beskrivningen anses vara godtagbar.

Alternativa lösningar och effekterna om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att många aktörer uppger att det råder en osäkerhet på marknaden om vad tjänstekoncessioner är och hur de unionsrättsliga principerna ska tillämpas, vilket kan ha lett till ett underutnyttjande av denna avtalsform. Vidare anges fördelar med att ha en reglering i form av ökad tydlighet och bättre möjligheter till kontroll, som återgivits ovan. I promemorians åttonde kapitel förs en diskussion där olika möjliga regleringsalternativ ställs mot varandra.

Regelrådet bedömer att promemorian innehåller en beskrivning av alternativa lösningar och av effekter om någon reglering inte skulle komma till stånd. Konsekvensutredningens kvalitet skulle ha förbättrats om dessa jämförelser hade redovisats på ett mer samlat sätt i avsnittet om konsekvenser. Detta till trots bedömer Regelrådet att alternativa lösningar beskrivs på ett godtagbart sätt.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I promemorian ges en utförlig beskrivning av såväl innehållet i EU:s kollektivtrafikförordning som hur de föreslagna reglerna förhåller sig till denna. Det framgår även tydligt att de föreslagna reglerna innebär att man avstår från vissa möjligheter till direkttilldelning som finns enligt EU-förordningen, men att dagens tillämpning hur som helst är att kollektivtrafik generellt upphandlas i konkurrens i Sverige, vilket anges medföra att förutsättningarna i princip inte förändras genom förslaget.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten framgår enligt Regelrådets bedömning av promemorian på ett godtagbart sätt.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det framgår att lagförslaget avses träda i kraft den 1 april 2016. Det finns inte någon tydlig beskrivning av behov av speciella informationsinsatser. Samtidigt framgår att samråd med branschföretag har genomförts. Detta kan enligt Regelrådets bedömning till viss del täcka behovet av informationsinsatser.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det saknas uppgifter om antal berörda företag. Storleksmässig beskrivning av företagen finns inte heller. Mot denna bakgrund bedömer Regelrådet att beskrivningen av berörda företag är otillräcklig.

Förändringen i de berörda företagens kostnader och verksamhet

Det anges i promemorian att flertalet bestämmelser rör förtydliganden och kodifiering av gällande rätt vilket innebär att de antas få begränsade ekonomiska effekter.

Administrativa kostnader

Det saknas kvantifiering av effekter på administrativa kostnader för företag till följd av förslaget.

Finansiella kostnader

Det saknas uppgifter om finansiella kostnader för företag till följd av förslaget.

Materiella kostnader

Det saknas uppgifter om materiella kostnader till följd av förslaget.

Verksamhet

Det saknas uppgifter om eventuella effekter på företags verksamhet eller övriga kostnader, utöver den generella bedömningen att de ekonomiska effekterna antas bli begränsade.

Regelrådet konstaterar att det kan vara riktigt att förslagen i promemorian får begränsade ekonomiska effekter, men när denna bedömning inte preciseras ytterligare och det inte heller redovisas någon tydlig information om berörda företag är beskrivningen av effekterna på företags kostnader inte godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Enligt Regelrådets uppfattning tas inte författningsförslagets effekt på konkurrensförhållanden mellan företag upp i konsekvensutredningen på något tydligt sätt. En möjlig tolkning av det som skrivs är enligt Regelrådet att effekten på konkurrensförhållandena räknas in i de ekonomiska konsekvenser som förslagsställaren generellt bedömer som begränsade. Det kan också noteras att ett förbud mot direkt tilldelning av koncessioner föreslås, vilket Regelrådet bedömer kan ha en positiv påverkan på konkurrensen. Det hade emellertid förbättrat konsekvensutredningens kvalitet om redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena hade varit tydligare.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det anges bl.a. att en ökad tydlighet i regelverket, som författningsförslaget väntas leda till, skulle kunna öka företagets intresse för avtalsformen. Regelrådet anser att redovisningen av förslagets påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Någon tydlig redovisning av överväganden kring behov till särskilda hänsyn till små företag finns inte i konsekvensutredningen. Frågan hanteras inte heller i övrigt i promemorian, utöver att det konstateras att en målsättning för koncessionsdirektivet är att säkerställa tillträde till marknaden för koncessioner i hela unionen, särskilt för små och medelstora företag.

Regelrådet bedömer att redovisningen av behov av särskilda hänsyn till små företag inte är tillräckligt tydlig för att anses godtagbar.

Sammantagen bedömning

Vissa av de aspekter som ska belysas i en konsekvensutredning redovisas enligt Regelrådets uppfattning på ett tydligt sätt i promemorian, som nämnts handlar det bl.a. om förslagets förenlighet med EU-rätten. Regelrådet finner emellertid att de brister som har nämnts när det gäller redovisning av berörda företag och kostnader är alltför stora för att konsekvensutredningen ska kunna anses uppfylla de krav som ställs i 6 och 7 §§ i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning. En hänvisning till att förslag förtydligar gällande rätt är inte i sig tillräcklig för att redovisningen ska anses godtagbar.

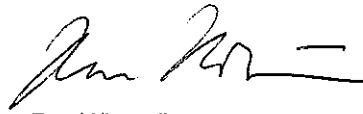
Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 5 februari 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Lennart Palm, Eleonor Kristofferson och Ebba Sjögren.

Ärendet föredrogs av Per Högström.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Per Högström
Föredragande